

ΕΚΛΟΓΕΣ 2012

Ξανά στις κάλπες οι Έλληνες

Οι Έλληνες ψυφοφόροι θα προσέλθουν ξανά την Κυριακή στις κάλπες για να εκφράσουν τις πολιτικές τους προτιμήσεις, έξι εβδομάδες μετά την εκλογική αναμέτρηση της 6ης Μαΐου. Ας δούμε μερικά χρονικά στοιχεία των εκλογών της 17ης Ιουνίου.

ΠΟΙΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΣΧΥΕΙ

Ο εκλογικός νόμος που ισχύει στις κάλπες της 6ης Μαΐου και της 17ης Ιουνίου είναι ο βασικός κορμός του λεγόμενου νόμου Σκανδαλίδη (3231/2004) με τις αλλαγές που έχει επιφέρει ο νόμος Παυλόπουλου (3636/2008), κυρίως στο μπόνους εδρών του πρώτου κόμματος και τον περιορισμό στις προεκλογικές συνεργασίες κομμάτων.

ΤΟ ΜΠΟΝΟΥΣ ΕΔΡΩΝ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΙΑ

Οι εκλογές της 6 Μαΐου και της 17ης Ιουνίου θα διεξαχθούν βάσει των προβλέψεων του λεγόμενου νόμου Παυλόπουλου (3636/2008).

Η κύρια αλλαγή που έχει επιφέρει ο νόμος 3636/2008 αφορά στην αύξηση του μπόνους εδρών στο πρώτο κόμμα. Το μπόνους αυξάνεται από τις 40 στις 50 έδρες, γεγονός που διευκολύνει τον σχηματισμό αυτοδύναμης κυβέρνησης.

Το θεωρητικό ποσοστό για την αυτοδυ-

ναμία διαμορφώνεται περίπου στο 40% επί των έγκυρων, αλλά στην πραγματικότητα είναι ακόμη μικρότερο, αναλόγως του ποσοστού που λαμβάνουν τα κόμματα που μένουν εκτός Βουλής.

Με αλλά λόγια, όσες περισσότερες ψήφους λάβουν τα κόμματα που δεν θα μπουν στη Βουλή, τόσο ευκολότερη γίνεται η αυτοδυναμία του πρώτου κόμματος. Πρακτικά, στις εκλογές της Μαΐου και Ιουνίου 2012, το ποσοστό της αυτοδυναμίας διαμορφώνεται περί το 36% με 37%.

ΛΙΣΤΑ ΑΝΤΙ ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ

Στις εκλογές της 6ης Μαΐου ίσχυε η εκλογή βουλευτών με βάση το σταθμό προτίμησης. Στις εκλογές της 17ης Ιουνίου - οι οποίες διενεργούνται πριν τη συμπλήρωση 18 μηνών από τις προηγούμενες - δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί σταυρού προτίμησης, αλλά ισχύει η λίστα. Με άλλα λόγια, βουλευτές εκλέγονται οι πρώτοι κατά σειρά υποψήφιοι της λίστας του ψηφοδελτίου, όπως θα την καθορίσει το κόμμα ανά εκλογική περιφέρεια, και όχι οι πρώτοι σε σταυρούς προτίμησης.

Κατά την ψηφοφορία, οι εκλογείς πρέπει να ενημερώνονται ότι δεν τίθεται στο ψηφοδέλτιο σταυρός προτίμησης υπέρ των υποψήφιων, δεδομένου ότι οι υποψήφιοι εκλέγονται κατά τη σειρά που αναγράφονται στο συνδυασμό του κόμματος (λίστα).

Σε περίπτωση όμως που τεθεί από εκλογέα σταυρός προτίμησης, το ψηφοδέλτιο αυτό δεν είναι άκυρο, αλλά προσμετράται υπέρ του συνδυασμού.

Κάθε συνδυασμός μπορεί να περιλάβει αριθμό υποψηφίων ως τον αριθμό των βουλευτικών εδρών της εκλογικής περιφέρειας (βλέπε πίνακα παρακάτω), προσαυξημένο:

- κατά δύο στις εκλογικές περιφέρειες, όπου εκλέγονται ένας έως και επτά βουλευτές

- κατά τρεις, στις εκλογικές περιφέρειες, όπου εκλέγονται από οκτώ έως και δώδεκα βουλευτές, και

- κατά τέσσερις, στις εκλογικές περιφέρειες, όπου εκλέγονται περισσότεροι από δεκατρεις βουλευτές.

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Ο νόμος Παυλόπουλου (3636/2008) που ισχύει στις εκλογές της 6ης Μαΐου και 17ης Ιουνίου πριμοδοτεί με 50 έδρες το πρώτο αυτοτελές κόμμα. Στην περίπτωση συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων - εφόσον έτοι έχουν χαρακτηριστεί προεκλογικά από το αρμόδιο τμήμα του Αρείου Πάγου - τα πράγματα είναι δυσκολότερα. Ο νόμος ορίζει

ότι συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων πριμοδοτείται με τις 50 έδρες εφόσον «ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων».

Πρακτικά, ο νόμος δυσχεραίνει τις συνεργασίες κομμάτων, καθώς απειλείται απώλεια του μπόνους των 50 εδρών που δίνεται στο πρώτο (αυτοτελές) κόμμα. Για το λόγο αυτό, μετά της εκλογές της 6ης Μαΐου, ο ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε ιδρυτική δήλωση ως νέο πολιτικό κόμμα -αντί για συνασπισμός κομμάτων - στην εισαγγελία του Αρείου Πάγου. Επίσης, η Δημοκρατική Συμμαχία ανέστειλε τη λειτουργία του κόμματος, προκειμένου να καταστεί εφικτή η κοινή κάθοδος του κόμματος με τη ΝΔ στις εκλογές της 17ης Ιουνίου χωρίς να υπάρχει πρόβλημα με το μπόνους των 50 εδρών.

ΠΟΣΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΕΚΛΕΓΟΝΤΑΙ

Ο αριθμός των βουλευτών για όλη την επικράτεια ορίζεται σε τριακόσιους (300). Από αυτούς οι διακόποι ογδόντα οκτώ (288) εκλέγονται με σταυρό στις εκλογικές περιφέρειες και οι υπόλοιποι δώδεκα (12) εκλέγονται ενιαίως με λίστα σε ολόκληρη την Επικράτεια (βουλευτές Επικρατείας).